

İNGİLİZ VE ABD SENDİKALARI IRAK SAVAŞI KONUSUNDA NE YAPIYOR?

Aydınlık Dergisi, 23 Şubat 2003

Yıldırım Koç

Bugün Türkiye’de sendikal stratejiler tartışılırken ağırlığın hangi ittifaka verileceği konusunda bir tartışma var. Benim de içinde bulunduğum bir kesim, emperyalist ülkelerin işçi sınıfı hareketlerine biraz kuşkuyla bakıyor ve ittifak politikalarında ağırlığın ülke içindeki anti-emperyalist sınıf ve tabakalara ve kesimlere kaydırılmasını savunuyor. Azgelişmiş ülkelerin işçi sınıflarına da ikinci müttefik olarak bakıyor. Diğer kesim ise, ulusötesi şirketlerin artan gücü ve “küreselleşme” nedeniyle, işçi sınıfının uluslararası düzeydeki ittifaklarının daha önemli olduğunu düşünüyor.

İşçi sınıfları arasında işbirliği ve dayanışma, tek tek bireyler arasında değil, örgütler aracılığıyla gerçekleşir. Bu nedenle, ABD işçi sınıfı ve İngiliz işçi sınıfıyla işbirliği yapacaksanız, beğenin beğenmeyin, bunların en büyük örgütlü güçleri olan AFL-CIO ve TUC ile işbirliği yapacaksınız.

Peki, ama nasıl yapacaksınız. Önümüzdeki haftalarda bu konuyu daha ayrıntılı olarak ele almaya çalışacağım. Ancak bu hafta, Irak krizi konusunda özellikle İngiliz Konfederasyonu’nun (TUC) politikasını özetlemek istiyorum. Ondan sonra siz karar verin.

İngiliz Konfederasyonu’nun (TUC) Genel Kurulu 2002 yılı Eylül ayında toplandı. Bu tarihte Irak krizinde İngiltere’nin tavrı çok net değildi. TUC Genel Kurulunda bu konuda bir karar kabul edildi. Kararda ABD’nin petrol çıkarlarından tek bir cümle yoktur. Kararda, “savaşa hayır” denmemektedir. Kararda ABD eleştirilmemekte, “ABD idari yapısındaki bazı kişilerin” Irak’ta Amerika’nın tek taraflı askeri eylemi ve rejim değişikliği konusunda yaptıkları açıklamalar nedeniyle kaygı duyulduğu belirtilmektedir. Daha sonra da şöyle denilmektedir:

“Çok-taraflı çalışmaya ve yalnızca Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi’nin açıkça verdiği yetkiye vurgu yapılmalıdır; Genel Konsey, ABD veya diğer herhangi bir ülkenin tek taraflı olarak bir askeri eylem planlanmasına açık bir biçimde karşı çıkmaktadır. Genel Konsey, ayrıca, ABD Yönetimi tarafından yapılacak herhangi bir girişime karşı Avrupa Birliği’ndeki ortaklarımızla ittifak araması için Hükümete çağrı yapmaktadır.” (www.tuc.org.uk/congress/tuc-5474-f0.cfm)

Bu genel kurul kararının ardından, ne beklersiniz? İngiliz işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin geleneğinin temsilcisi TUC’un kararlı bir çizgi izlemesini ve bu genel kurul kararının arkasında durmasını. Peki, ne oldu? Ocak ayının son günlerinde İngiltere, Irak krizi konusunda ABD ile tam bir işbirliği içine girdi. Birleşmiş Milletler kararına gerek kalmaksızın, Almanya, Fransa, Belçika, Lüksemburg, Hollanda, İsveç, Finlandiya, Avusturya gibi ülkeleri (tabiri caizse) “satarak”, ABD’nin tek taraflı müdahalesine tam destek vereceğini açıkladı. Böylece, Avrupa Birliği’nin ortak dış politikası ve savunma politikası oluşturma girişimlerinin ne kadar kırılma olduğunu da kanıtladı.

Türkiye’den bazı kişilerin ulusötesi şirketlerle mücadelede müttefik olarak umut bağladığı İngiliz Konfederasyonu TUC ise ne yaptı? Hemen uyum sağladı.

TUC Genel Sekreteri John Monks ve AFL-CIO Genel Başkanı John Sweeny, Başbakan Tony Blair ve Başkan Bush’a 30 Ocak 2003 günü ortak bir mektup gönderdiler. Mektuptan bazı bölümleri aşağıda sunuyorum (www.tuc.org.uk/international/tuc-6190-f0.cfm) :

“Geçmişte diktatörlüğe karşı özgürlüğü savunmada birçok kez birlikteydik...

“Irak’ın kitle imha silahlarından kurtulma konusunda dünya toplumuna karşı sorumluluğunu yerine getirmediği ve bu konuda dünyaya güvence vermediği konularında ikinizin sahip oldukları çok büyük kaygıları biz de paylaşıyoruz. Bunu yapması için Irak’da azami baskının uygulanmasını tam olarak destekliyoruz...”

“Bizim yaşam biçimimizi tahrip etmek isteyenler, Irak’a saldırıyı ve özellikle eğer bu saldırı geniş bir uluslararası destek olmaksızın gerçekleşirse, bize karşı görüş oluşturmakta ve terörleri için yeni insanlar kazanmada kullanacaklardır...Yeni siyasal gerçeklikte, terörizm en ciddi düşmanımızdır...”

“Sizlerden, totaliterliğe ve teröre karşı küresel düzeyde sürdürülen kavgaya Birleşmiş Milletler aracılığıyla önderlik etmenizi, bu kavganın mümkün en geniş ittifakla ve en güçlü uluslararası meşruiyetle sürdürülmesini sağlamanızı istiyoruz. İngiliz ve Amerikan çalışanları, özgürlüklerimizin korunması için gerekli olan yükü, her zaman olduğu gibi, taşımaya hazırdırlar.”

Ortak bildiride “savaşa hayır” yok. Ortak bildiride, ABD’nin petrol çıkarları yok. Ortak bildiride, İngiliz Konfederasyonu TUC’un dört ay önce gösterdiği duyarlılık bir anda sona ermiş.

Türkiye’de TÜRK-İŞ, DİSK, HAK-İŞ, KESK, Kamu-Sen, Memur-Sen ve BASK’ın ve diğer demokratik kitle örgütlerinin ve tek tek örgütsüz insanlarımızın tavrına bakıyorum, inanın, birçok eksikliğimize karşın, gurur duyuyorum.